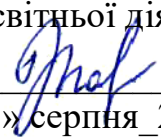

**Заклад вищої освіти
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

**ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ ТА МАСОВИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ, ДОКУМЕНТНИХ ТА МІЖКУЛЬТУРНИХ
КОМУНІКАЦІЙ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор
з освітньої діяльності
 Оксана КОЛЯДА
«29» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.8 Активний туризм і безпека туристичної діяльності

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма «Туризм»

(назва освітньої програми)

освітнього рівня перший (бакалаврський)

(назва освітнього рівня)

галузь знань 24 Сфера обслуговування

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 242 Туризм

(шифр і назва спеціальності(тей))

Інститут філології та масових комунікацій

Обсяг, кредитів: 4

Форма підсумкового контролю: іспит

Київ – 2024

Робоча програма Активний туризм і безпека туристичної діяльності
(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів освіти за галуззю знань 24 Сфера обслуговування,
спеціальністю 242 Туризм.
«29» серпня 2024 року. 30 с.

Розробник: Палієнко С.В., доцент кафедри туризму, документних та міжкультурних комунікацій Інститут філології та масових комунікацій

Викладач: Палієнко С.В., доцент кафедри туризму, документних та міжкультурних комунікацій Інститут філології та масових комунікацій

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри туризму, документних та міжкультурних комунікацій Інститут філології та масових комунікацій
Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри туризму, документних та міжкультурних комунікацій

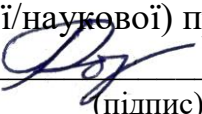

(підпис) Людмила ТАНСЬКА
(прізвище та ініціали)

«29» серпня 2024 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної / наукової) програми (керівником робочої групи) Освітньо-професійна програма «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування. Кваліфікація: бакалавр з туризму, протокол № 1
(назва освітньої програми)

«29» серпня 2024 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник робочої групи)

(підпис) Антоніна КОРОТЄЄВА
(прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029
Дата засідання кафедри / циклової комісії	29.08.2024				
№ протоколу	Протокол № 1				
Підпис завідувача кафедри / голови циклової комісії					

Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу <http://vo.uu.edu.ua/> за адресою: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=26756>

Робочу програму перевірено

«29» серпня 2024 р.

Заступник директора

Інституту філології та масових комунікацій Каріна ШЕКІР

Зміст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	6
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
4.1. Анотація дисципліни.....	8
4.2. Структура навчальної дисципліни.....	9
4.2.1. Тематичний план.....	9
4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни.....	11
4.3. Форми організації занять.....	12
4.3.1. Теми практичних занять.....	12
4.3.2. Карта смостійної роботи здобувача освіти	13
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	14
5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.....	14
5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	14
5.3. Інклюзивні методи навчання.....	14
6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	14
6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	15
6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру.....	16
6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS.....	16
6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS.....	16
6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS.....	17
6.6. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти	17
6.7. Орієнтовний перелік питань до іспиту.....	18
7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	20
7.1. Для інклюзивного навчання.....	20
7.2. Глосарій (термінологічний словник).....	21
7.3. Рекомендована література.....	25
7.4. Інформаційні ресурси.....	26
8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	26

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній / освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Загальний обсяг кредитів – 4 кредити ЄКТС	Галузь знань 24 Сфера обслуговування (шифр і назва)	Вид дисципліни обов’язкова (загальноуніверситетська, обов’язкова чи за вибором здобувача освіти)	
Загальний обсяг годин – 120	Спеціальність 242 Туризм (шифр і назва)		
Модулів –1	Спеціалізація (назва)	Цикл підготовки професійний (загальний чи професійний)	
Змістових модулів – 2			
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська (назва)	Рік підготовки:	
		1-й	2-й
		Семестр	
		2-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти:	Освітній / освітньо-професійний ступінь: бакалавр	22 год	4 год
аудиторних – 2		Практичні, семінарські	
самостійної роботи – 5		22 год	4 год
Відсоток аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 36,6% для заочної форми здобуття освіти – 10%		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		76 год	76 год
		Індивідуальні завдання: год	
		Вид семестрового контролю: іспит	

Програма дисципліни виконується в повному обсязі незалежно від форми здобуття освіти.

Аудиторне навантаження заочної форми здобуття освіти становить:

1-2 курси навчання ОС «бакалавр» і «молодший бакалавр», ОПС «фаховий молодший бакалавр» та ОКР «молодший спеціаліст» – 20% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти;

3-4 курси ОС «бакалавр», 1-2 курси ОС «магістр» – 25% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти.

Здобувачі освіти заочної форми здобуття освіти мають виконати 100% програми дисципліни, тобто виконати всі практичні, лабораторні, контрольні роботи, заплановані програмою дисципліни, і прикріпити їх на платформу Інтернет-підтримки освітнього процесу Moodle, а теоретичний матеріал опанувати за наявними матеріалами до лекцій (за винятком вступної ознайомчої лекції). під час сесії для заочної форми здобуття освіти проводять вступні лекції, консультації та контрольні заходи (заліки та іспити).

Задля підтримки здобувачів освіти заочної форми для здобуття ними всіх запланованих освітньою програмою компетентностей і програмних результатів навчання університет надає додаткову можливість бажаючим здобувачам освіти заочної форми доєднатись за розкладом до аудиторних занять здобувачів освіти денної форми.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Головною метою викладання дисципліни **«Активний туризм і безпека туристичної діяльності»** є: оволодіння здобувачами освіти спеціальності «Туризм» специфічними знаннями та практичними навичками щодо організації та проведення туристських заходів із активними способами пересування, а також щодо забезпечення безпеки у сфері туризму, що є складовою ланкою комплексної професійної підготовки фахівців з туризму. Знання курсу розвивають професіоналізм здобувача освіти, створюють базові знання для формування спеціаліста туристської галузі.

Завданням вивчення дисципліни **«Активний туризм і безпека туристичної діяльності»** є: забезпечення майбутніх фахівців базовим обсягом знань щодо туристських заходів із активними способами пересування, а також щодо ризиків, пов'язаних із туристичною діяльністю, та способів забезпечення безпеки туристів, співробітників і туристичного підприємства.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

знати:

- загальні поняття, мету, завдання туризму з активними способами пересування;
- організаційно-правові основи туризму з активними способами пересування в Україні;
- особливості кожного виду туризму з активними способами пересування;
- основні ризики, пов'язані з туристичною діяльністю;
- особливості забезпечення безпеки туристів у різних видах туризму;
- основні заходи з забезпечення безпеки співробітників турфірми;
- основні заходи з забезпечення безпеки туристичного підприємства;

вміти:

- забезпечувати безпеку учасників під час проведення туристських заходів з активними способами пересування в залежності від їх виду;
- ідентифікувати ризики, пов'язані з туристичною діяльністю;
- планувати, розробляти та впроваджувати заходи з забезпечення безпеки туристів;
- планувати, розробляти та впроваджувати заходи з забезпечення безпеки співробітників сфери туризму;
- планувати, розробляти та впроваджувати заходи з забезпечення безпеки туристичного підприємства.

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 12	ЗК 13	ЗК 14
ОК 2.8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	ФК 1	ФК 2	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 15	ФК 16
ОК 2.8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми»

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 6	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23
ОК 2.8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Змістовий модуль 1. Туризм із активними способами пересування.

Тема 1. Вступ до курсу.

Тема 2. Класифікація видів туризму з активними способами пересування.

Тема 3. Нормативно-правове регулювання та техніка безпеки.

Тема 4. Технологія організації спортивно-оздоровчих походів.

Тема 5. Технологія організації таборів активного відпочинку.

Тема 6. Технологія організації туристських змагань і зльотів.

Тема 7. Технологія організації «мотузкового курсу» з тімбілдингу.

Змістовий модуль 2. Безпека туристичної діяльності

Тема 8. Теоретичні основи забезпечення безпеки життєдіяльності в туризмі.

Тема 9. Психологія безпеки у туризмі.

Тема 10. Забезпечення безпеки життєдіяльності туристів на об'єктах туристичної індустрії.

Тема 11. Безпека життєдіяльності співробітників туристичного підприємства.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передусь цій дисципліні: «Основи туризму та орієнтування», «Основи туризмознавства», «Спеціалізований туризм (спортивний туризм)».

Міжпредметні зв'язки: «Основи туризмознавства»; «Географія туризму»; «Екологія та екологічна етика»; «Організація та планування туристичної діяльності»; «Сучасні інформаційні технології в галузі туризму»; «Основи туризму та орієнтування»; «Туристичне країнознавство»; «Туристсько-рекреаційні комплекси світу»; «Спеціалізований туризм (спортивний туризм)», «Міжнародний туризм».

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Туризм із активними способами пересування												
Тема 1. Вступ до курсу	2	2					2	2				
Тема 2. Класифікація видів спортивно-оздоровчого туризму	2	2					2					2
Тема 3. Нормативно-правове регулювання та техніка безпеки	10	2				8	10		2			8
Тема 4. Технологія організації спортивно-оздоровчих походів	12	2	2			8	12					12
Тема 5. Технологія організації таборів активного відпочинку	14	2	4			8	14					14
Тема 6. Технологія організації туристських змагань і зльотів	12	2	2			8	12					12
Тема 7. Технологія організації «мотузкового курсу» з тімблдингу	12	2	2			8	12					12
Всього годин	64	14	10	-		40	64	2	2			60
Змістовий модуль 2. Безпека туристичної діяльності												
Тема 8. Теоретичні основи забезпечення безпеки життєдіяльності в туризмі	8	2				6	8	2				6
Тема 9. Психологія безпеки у туризмі	12	2	4			6	12					12
Тема 10. Забезпечення безпеки життєдіяльності туристів на об'єктах туристичної індустрії	18	2	4			12	18		2			16
Тема 11. Безпека життєдіяльності співробітників туристичного підприємства	18	2	4			12	18					18

Всього годин	56	8	12			36	56	2	2			52
Разом годин	120	22	22			76	120	4	4			112

Разом: 120 год, лекції – 22 год, практичні заняття – 22 год, самостійна робота – 76 год, підсумковий контроль – 2 год.

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни «Активний туризм і безпека туристичної діяльності»

Заняття	Тема	Самостійна робота, кількість балів
Змістовний модуль 1. Туризм із активними способами пересування		
Лекція 1	Вступ до курсу	2
Лекція 2	Класифікація видів туризму з активними способами пересування	2
Лекція 3	Нормативно-правове регулювання та техніка безпеки	2
Лекція 4	Технологія організації спортивно-оздоровчих походів	2
Лекція 5	Технологія організації таборів активного відпочинку	2
Лекція 6	Технологія організації туристських змагань і зльотів	2
Лекція 7	Технологія організації «мотузкового курсу» з тимбілдингу	2
Практичне 1	Організація спортивно-оздоровчих походів	4
Практичне 2	Організація спортивно-оздоровчих походів	4
Практичне 3	Організація таборів активного відпочинку	4
Практичне 4	Організація таборів активного відпочинку	4
Практичне 5	Організація туристських змагань	4
Практичне 6	Організація туристських зльотів	4
Практичне 7	Організація «мотузкового курсу» з тимбілдингу	4
Змістовний модуль 2. Безпека туристичної діяльності		
Лекція 8	Теоретичні основи забезпечення безпеки життєдіяльності в туризмі	2
Лекція 9	Психологія безпеки у туризмі.	4
Лекція 10	Забезпечення безпеки життєдіяльності туристів на об'єктах туристичної індустрії	4
Лекція 11	Безпека життєдіяльності співробітників туристичного підприємства	4
Практичне 8	Психологія безпеки у туризмі	4
Практичне 9	Психологія безпеки у туризмі	4
Практичне 10	Забезпечення безпеки життєдіяльності туристів на об'єктах туристичної індустрії	4
Практичне 11	Забезпечення безпеки життєдіяльності туристів на об'єктах туристичної індустрії	4
Види поточного контролю	Іспит	4
Всього:		76

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми практичних занять

з/п	Тема заняття	денна форма
Модуль 1. Туризм із активними способами пересування		
1.	Практичне заняття 1. Організація спортивно-оздоровчих походів	2
2.	Практичне заняття 2. Організація спортивно-оздоровчих походів	2
3.	Практичне заняття 3. Організація таборів активного відпочинку	2
4.	Практичне заняття 4. Організація таборів активного відпочинку	2
5.	Практичне заняття 5. Організація туристських змагань	2
6.	Практичне заняття 6. Організація туристських зльотів	2
7.	Практичне заняття 7. Організація «мотузкового курсу» з тимблдингу	2
Модуль 2. Безпека туристичної діяльності		
8.	Практичне заняття 8. Психологія безпеки у туризмі	2
9.	Практичне заняття 9. Психологія безпеки у туризмі	2
10.	Практичне заняття 10. Забезпечення безпеки життєдіяльності туристів на об'єктах туристичної індустрії	2
11.	Практичне заняття 11. Забезпечення безпеки життєдіяльності туристів на об'єктах туристичної індустрії	2

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Туризм із активними способами пересування (1 курс)			
Нормативно-правове регулювання	Самостійна робота здобувача освіти	10	1-2
Техніка безпеки	Самостійна робота здобувача освіти	10	3-6
Всього: 6 год	Всього: 20 балів		
Змістовий модуль 2. Безпека туристичної діяльності (2 курс)			
Теоретичні основи забезпечення безпеки життєдіяльності в туризмі	Самостійна робота здобувача освіти	20	7
Всього: 6 год	Всього: 20 балів		
Разом: 12 год	Разом: 20 / 20 балів		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. *За джерелом інформації:*

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається із двох змістових модулів і викладається у двох навчальних семестрах: перший змістовий модуль – у другому семестрі, а другий змістовий модуль відповідно у третьому семестрі.

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Індивідуальні дослідження, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачу освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю
I. Обов'язкові	
1.1. Відвідування лекцій	Не передбач.
1.2. Відвідування практичних занять	Не передбач.
1.3. Робота на практичному занятті	7
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи	20/10
1.5. Виконання модульної роботи	30
1.6. Виконання ІНДЗ	Не передбач.
Разом: 60	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 100	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100	
II. Додаткові	
Виконання завдань для самостійного опрацювання	
2.1. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10
2.2. Підготовка конкурсної наукової роботи з будь-якої теми курсу	10
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5
Разом: 25	
Максимальна кількість балів за додаткові види роботи: 25	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	відмінно	5	A	відмінно
45 – 53	добре	4	BC	добре
36 – 44	задовільно	3	DE	задовільно
21 – 35	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 20		2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.4. Оцінка за іспит: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	відмінно	5	A	відмінно
30 – 35	добре	4	BC	добре
24 – 29	задовільно	3	DE	задовільно
14 – 23	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 13		2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	відмінно	5	зараховано	A	відмінно
82 – 89	добре	4		B	добре (дуже добре)
75 – 81	добре	4		C	добре
64 – 74	задовільно	3		D	задовільно
60 – 63	задовільно	3		E	задовільно (достатньо)
35 – 59	незадовільно	2	не зараховано	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	незадовільно	2		F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.6. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування та самостійна робота											Разом	Іспит	Сума
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T 9	T 10	T 11	не більше 76	не більше 40	не більше 100
		20	14	14	14	14	20	14	21	21			

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

6.7. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Мета і основні завдання модуля «Туризм із активними способами пересування».
2. Основні поняття та визначення у спортивно-оздоровчому туризмі.
3. Місце спортивно-оздоровчого туризму серед інших видів туристичної діяльності.
4. Класифікація видів спортивно-оздоровчого туризму.
5. Основні форми туристської діяльності: екскурсії, експедиції, походи, туристські табори, зльоти та змагання тощо.
6. Класифікація видів подорожей у спортивно-оздоровчому туризмі.
7. Закони, нормативні документи, правила, що регламентують проведення подорожей зі спортивного туризму в Україні.
8. Правила проведення туристських подорожей із учнівською і студентською молоддю.
9. Суб'єкти діяльності, які займаються розвитком спортивно-оздоровчого туризму в Україні.
10. Поняття безпеки (ризiku) в туристичній діяльності.
11. Інструктаж із техніки безпеки при організації спортивно-туристських заходів.
12. Вимоги до маршрутів походів із активними способами пересування.
13. Порядок організації походів і подорожей із активними способами пересування.
14. Методика розробки маршрутів походів і подорожей із активними способами пересування.
15. Основні вимоги до таборів активного відпочинку.
16. Порядок організації таборів активного відпочинку.
17. Перелік документів табору активного відпочинку.
18. Види змагань зі спортивного та спортивно-оздоровчого туризму.
19. Порядок організації туристських змагань.
20. Технологія організації туристських зльотів.
21. «Мотузковий курс» у тимбілдингу: загальні відомості.
22. Основні елементи програми «мотузкового курсу».
23. Забезпечення безпеки при організації занять.
24. Забезпечення безпеки під час туристських змагань.
25. Основні етапи дитячих змагань із туризму.
26. Правила проведення змагань зі спортивного туризму.
27. Змагання зі спортивного орієнтування.
28. Класифікація ігор.
29. Методика проведення гри з різновіковими групами (підлітками, похилими людьми, молоддю, людьми середнього віку).
30. Методика та особливості проведення ігрової програми.
31. Класифікація туристського спорядження для походів. Вимоги до туристського спорядження.
32. Особливості підбору одягу та взуття для походу (екіпірування).
33. Особливості підбору спорядження для походів.
34. Порядок складання розкладки спорядження для походів.
35. Поняття раціону харчування в туристській подорожі.
36. Критерії вибору харчових продуктів для походу.
37. Методика складання раціону похідного харчування (продуктової розкладки походу).
38. Особливості раціону харчування туристів у залежності від умов подорожі.
39. Режим харчування під час туристської подорожі.
40. Водно-сольовий режим під час туристської подорожі.
41. Зміст, мета і завдання модуля «Безпека туристичної діяльності».
42. Поняття безпеки, небезпечні та шкідливі чинники.

43. Визначення та класифікація надзвичайних ситуацій.
44. Основні небезпеки в туризмі.
45. Психічні процеси та явища і небезпека.
46. Особливі психічні стани, обумовлені небезпекою.
47. Психологічні аспекти забезпечення безпеки туристів.
48. Психологічні аспекти безпеки праці.
49. Психологічні аспекти виживання в екстремальних умовах.
50. Рольова структура туристської групи.
51. Психологічна тактика керівництва туристської групи.
52. Система морально-психологічної підготовки в активному туризмі.
53. Вимоги до безпеки при туристсько-екскурсійному обслуговуванні.
54. Обов'язки гідів туристичного супроводу щодо забезпечення безпеки.
55. Забезпечення безпеки туристів у готелях.
56. Забезпечення безпеки туристів на транспорті.
57. Страхування як складова системи безпеки в туризмі.
58. Основні напрямки забезпечення безпеки життєдіяльності співробітників туристичного підприємства.
59. Організація охорони праці на туристичному підприємстві.
60. Забезпечення протипожежної безпеки.
61. Поняття економічної безпеки підприємства.
62. Система захисту підприємства.
63. Інформаційна безпека підприємства.
64. Забезпечення безпеки у подієвому туризмі.
65. Забезпечення безпеки у релігійному туризмі.
66. Забезпечення безпеки у лікувально-оздоровчому туризмі.
67. Забезпечення безпеки в активному туризмі.
68. Забезпечення безпеки у зеленому туризмі.
69. Забезпечення безпеки в екологічному туризмі.
70. Забезпечення безпеки у пляжному туризмі.
71. Забезпечення безпеки у спортивному туризмі.
72. Забезпечення безпеки в автотуризмі.
73. Забезпечення безпеки у пізнавальному туризмі.

ПРИКЛАД БІЛЕТУ ДО ЕКЗАМЕНУ

Форма

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

КАФЕДРА / ЦИКЛОВА КОМІСІЯ туризму, документних та міжкультурних комунікацій

Освітній / освітньо-професійний ступінь: бакалавр

Усі спеціальності / спеціальність 242 Туризм і рекреація

Семестр: осінній / весняний

Навчальна дисципліна: Активний туризм і безпека туристичної діяльності

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Вимоги до маршрутів походів із активними способами пересування.
2. Особливості підбору спорядження для походів.
3. Основні небезпеки в туризмі.

Затверджено на засіданні кафедри /циклової комісії туризму, документних та міжкультурних комунікацій

Протокол № 1 від «28» серпня 2024 року.

Завідувач кафедри / голова циклової комісії _____ Танська Л.В.
(підпис) (ПІБ)

Екзаменатор _____ доцент Палієнко С.В.
(підпис) (посада, ПІБ)

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій.
2. Електронний навчально-методичний комплекс дисципліни на платформі Інтернет-підтримки дистанційного навчання Moodle.
3. Контрольні питання з курсу.
4. Індивідуальні завдання для проведення поточного модульного контролю з дисципліни.
5. Мультимедійні презентації з курсу.

7.1. Для інклюзивного навчання:

Застосування диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю.

Диференційоване викладання передбачає створення навчального середовища та організацію освітнього процесу таким чином, щоб забезпечити успішне опанування дисципліни здобувачами освіти з різними освітніми потребами (з порушеннями психофізичного розвитку, з обдарованістю, з різних культур).

Основоположним принципом диференційованого викладання є застосування різноманітних форм організації освітнього процесу. Їх використання допомагає педагогам врахувати в освітньому процесі такі студентські відмінності:

рівень підготовленості – через коригування темпу навчання та рівня складності матеріалу;

індивідуальні стилі навчання – через організацію численних видів діяльності, щоб здобувачі освіти мали змогу отримувати та опрацьовувати інформацію в різний спосіб, на різних рівнях;

інтереси – спираючись на схильності, зацікавлення та бажання самого здобувача освіти опанувати певну тему чи виробити певне вміння.

Виходячи з цих положень, можна окреслити три підходи до диференціації викладання:

- 1) адаптація змісту, процесу та продукту навчальної діяльності;
- 2) варіювання вимог щодо ступеня виконання завдань здобувачами освіти на окремому занятті або впродовж вивчення ширшої теми;
- 3) застосовування широкого спектру форм і методів організації навчальної діяльності; та виокремити чотири фактори, що забезпечують диференційоване викладання: а) зосередження на головних поняттях, ідеях та вміннях у кожній темі навчальної дисципліни; б) урахування індивідуальних відмінностей здобувача освіти; в) поєднання оцінювання та викладання; г) постійна адаптація, модифікація змісту, процесу (методів і форм) та продукту навчальної діяльності.

Про диференційоване викладання можна говорити як про підхід, який демонструє: прийняття викладачем різноманітності студентського колективу (різні рівні базових і поточних знань здобувачів освіти, їхня підготовленість, навчальні інтереси, індивідуальні стилі навчання); навички педагога щодо організації процесу навчання здобувачів освіти з різними навчальними можливостями в умовах однієї академічної групи; прагнення викладача просувати здобувачів освіти на більш високий рівень, забезпечуючи їм особистий успіх та надаючи необхідну підтримку і допомогу.

1. Електронний навчально-методичний комплекс дисципліни на платформі Інтернет-підтримки дистанційного та відкритого навчання Moodle.
2. Адаптовані контрольні питання з курсу.
3. Адаптовані індивідуальні завдання для проведення поточного модульного контролю з дисципліни.
4. Адаптовані мультимедійні презентації з курсу.

7.2. ГЛОСАРІЙ (термінологічний словник)

Абрис (від нім. abriß – обрис, контур) – схематичне креслення певної ділянки місцевості, зроблене в польових умовах від руки з позначенням на ньому даних промірів, необхідних для складання точного плану окремого об'єкта, певної ділянки місцевості чи іншого графічного документа. А. застосовують для схематичного зображення туристських перешкод – перевалів, льодопадів, порогів тощо.

Автомобільний туризм – вид спортивного туризму; подолання туристських маршрутів на автомобілях. Головна особливість А.Т. – можливість добиратися до початку категорійної частини маршруту і повертатися назад своїм ходом. Це обумовлює рух дорогами загального користування і велику загальну протяжність маршруту. Складність автомобільних походів визначається в залежності від включення до їх маршрутів класифікованих ділянок або ділянок, аналогічних їм за характером, кількістю перешкод, технічною складністю їх подолання. Нормативна протяжність походу складається із протяжності класифікованих ділянок, що включені до маршруту, та додаткової протяжності, до якої входять ділянки доріг без перешкод або ділянки, складність яких характеризується більш низькою категорією ніж класифікована ділянка.

Автомототуризм – об'єднана назва автомобільного та мотоциклетного туризму.

Азимут (від араб. ас-сумут – шлях, напрям) – кут, утворений між північним напрямом географічного (істинного) меридіана й напрямом на даний предмет за ходом годинникової стрілки, який вимірюється від 0° до 360° (рис. 1). Як правило, визначається на географічній карті. На місцевості туристи дотримуються визначеного напрямку руху за компасом із врахуванням магнітного схилення. Синонім – азимут географічний.

Активний туризм (англ. active tourism) – 1. такий, який при подоланні туристських маршрутів використовує активні засоби пересування та подолання перешкод (пішки, на велосипедах, байдарках, лижах, мотоциклах, вітрильних катамаранах тощо). Це форма подорожей за маршрутами невисоких категорій складності, переважно в слабозміненому природному середовищі, з використанням активних способів пересування. За змістом цей вид туризму близький до існуючого спортивного туризму, але ґрунтується на маршрутах некласифікованих або невисоких категорій складності і не дає учасникам можливості отримувати спортивні розряди і звання. Маршрути А.Т. мають незначну протяжність і тривалість, меншу, ніж встановлені для спортивних туристських походів; 2. в міжнародному туризмі – приїзд іноземних туристів в країну, які оплачуючи товари і послуги, забезпечують нахождение валюти в бюджет країни, що приймає, й активізує її платіжний баланс.

Аналіз туристичного ринку – оцінка потенційних обсягів продажів на ринку тих або інших туристичних послуг.

Анімаційна програма – комплекс заходів спортивного та розважального характеру, що входять до сфери рекреаційних і духовних інтересів туриста та розробляються для проведення ним вільного часу.

Базовий табір (гірськ.) – місце розташування туристів, яке служить вихідною точкою для радіальних походів, навчальних і тренувальних занять, перевалочним пунктом між легкими підходами і технічно складними ділянками маршрутів. Б.Т. організують учасники навчальних туристських заходів, туріад, туристських походів з дітьми. Місце для Б.Т. вибирають з урахуванням максимальної безпеки і комфортності – визначаються місця для забору питної води, вмивання, миття посуду, прання, вогнища, прийому їжі та ін. Враховуються захищеність від вітрів, освітленість сонцем в ранкові та вечірні години. У Б.Т. організованому на 10 і більше днів, зазвичай використовують стаціонарні намети (в першу чергу, для кухні-їдальні, штабу і медпункту).

Байдарка (водн.) – вузький легкий, в туристському варіанті – розбірний, човен. Належить до маломірних гребних суден, призначена для походів і прогулянок річками, озерами і водосховищами в умовах помірного хвилювання; буває одно-, дво- і тримісною.

Розбірні Б. за конструкцією корпусу поділяються на каркасні, каркасно-надувні, надувні і жорсткі.

База відпочинку – об'єкт розміщення сезонного функціонування, розташований у рекреаційній зоні, з забезпеченням умов для відпочинку з мінімальними зручностями в регламентованому режимі.

База даних клієнтів – банк інформації про відвідувачів. Запис зазвичай проводиться під час продажу. Банк даних може й надалі використовуватися для отримання різних типів довідок.

Бівак (нім. *biwak* – табір) – місце розміщення (стоянка) туристської групи для ночівлі або відпочинку. Б.Т. розташовують на досить рівних і сухих майданчиках, галявинах, у місцях, недоступних для каменепадів, лавин, затоплення. Місце стоянки повинно бути приховано від вітру і, по можливості, не трудомістке для обладнання. Бажано, щоб поблизу було джерело води.

Бунгало – невеликий туристичний готель (будівля, зазвичай побудована з легких матеріалів на березі моря, часто пропонується в тропічних та південних країнах).

Велосередний туризм – вид спортивного туризму, в якому головним або єдиним засобом пересування туристів-спортсменів є велосипед. В.Т. має свої переваги у порівнянні з іншими видами туризму. Велосипед дає можливість із досить значною швидкістю долати великі відстані, ознайомитися під час туристської подорожі з кількома географічними районами, відвідати цікаві об'єкти, розташовані один від одного на значній відстані. Місця, якими важко пересуватися на велосипеді, велотуристи долають пішки і відображають це у своїх звітах.

Виїзний туризм – подорожі осіб, які постійно проживають у певній країні, в іншу країну.

Внутрішній туризм – це поїздки відвідувачів-резидентів за межі свого звичайного середовища, але в межах своєї країни (подорожі в межах України осіб, які постійно проживають в Україні).

Внутрішній турист – відвідувач-резидент, який здійснює поїздки в межах своєї країни, але за межі свого звичайного середовища (особа, яка подорожує в межах України і постійно проживає в Україні).

Гірський притулок – об'єкт розміщення, розташований у віддаленій гірській місцевості на туристичному маршруті з активними способами пересування, призначений для короткочасного перебування та відпочинку.

Гостинність – повага до гостя та щирість при частуванні. Стала характерною рисою слов'янського народу.

Дитячий оздоровчий комплекс – об'єкт розміщення, що забезпечує у регламентованому режимі надання комплексу послуг розміщення, харчування, оздоровлення та відпочинку для дітей.

Дитячий табір – об'єкт розміщення сезонного характеру з регламентованим режимом відпочинку та оздоровлення дітей, як правило, на канікулах.

Зарубіжний (виїзний) туризм – це поїздки осіб-резидентів країни (регіону), які здійснюють перебування в місцях, що знаходяться за межами їхньої країни.

Індивідуальний плановий туризм – комплексна послуга, що налається за власною програмою з нестандартними пакетами обслуговування (індивідуальний тур завжди дорожчий, ніж груповий).

Індивідуальний тур (An individual round) – тур із певним набором туристичних послуг, замовлений клієнтом (або невеликою групою), включаючи розміщення, харчування, трансфер, екскурсійну та розважальну програми.

Наметовий табір – об'єкт, що має умови для розміщення у наметах та для активного відпочинку на природі.

Обов'язки туриста – під час здійснення подорожі, включаючи транзит, турист зобов'язаний: дотримуватися законодавства країни (місця) тимчасового перебування,

поважати її соціальний устрій, звичаї, традиції, релігійні вірування; зберігати навколишнє природне середовище, дбайливо ставитися до пам'яток природи, історії й культури в країні (місці) тимчасового перебування; дотримуватися правил в'їзду в країну (місце) тимчасового перебування, виїзду із країни (місця) тимчасового перебування й перебування там, а також у країнах транзитного проїзду; дотримуватися під час подорожі правил особистої безпеки.

Організатор туру (tour organizer) – приватна особа або турагент, або нетуристична організація, що комплектує групу туристів для участі в турі, запропонованому туроператором. Зазвичай, організатору тура або його представнику надається право безкоштовної участі в даному турі.

Організаційна культура – система цінностей і переконань, що дає співробітникам уявлення про організацію, а також визначає норми і правила їхньої поведінки в ній.

Організований туризм – поїздка, організована туристичними фірмами за стандартним або спеціально розробленим особисто туристом (групою туристів) маршрутом.

Орієнтування (від англ. orientate – орієнтуватися) – визначення туристом свого місця розташування на місцевості та напрямку руху. Для цього необхідно провести комплекс дій, щодо визначення свого місця розташування відносно сторін горизонту за допомогою компаса, карти. Наближене О. можливе за місцевими орієнтирами (природними і штучними), положенням Сонця, Місяця, зірок, які вимагають певних знань географії, астрономії, вміння користуватися компасом.

Маршрутний Туризм (від фр. marche – хід, рух і route – шлях) – проходження маршрутів спортивних туристських походів з визначених видів спортивного туризму – пішохідного, лижного, гірського, водного, велосипедного, автомото, спелеологічного та вітрильного. Допускається також комбінація кількох видів спортивного туризму в одному поході. На сьогоднішній день спортивний туризм в Україні є видом спорту, який включено до Єдиної спортивної класифікації України, із притаманними спорту званнями та спортивними розрядами – від масових юнацьких розрядів до звання «Майстер спорту». М.Т. і надалі залишається основою спортивного туризму, хоча відбувся значний відтік туристів-спортсменів у туризм змагальний.

Пансіонат - об'єкт розміщення оздоровчого напрямку, розташований у позаміській або рекреаційній зоні, призначений для тривалого перебування з регламентованим режимом відпочинку та харчування. Пансіонати призначені для тривалого відпочинку від 10 до 20 днів і оздоровлення дорослих і батьків з дітьми. Відпочинок у пансіонаті регламентується розпорядком дня. Місткість пансіонатів – 500-1000 місць. Для кращої організації відпочинку в структурі пансіонату передбачають виділення житлових груп на 200-250 осіб. Для розміщення контингенту відпочиваючих використовують спальні на 1, 2 і 3 ліжко-місця та двокімнатні житлові номери на 4 і 5 ліжко-місць. Харчування організовують в їдальнях, додатково передбачаються буфета, бари. У пансіонатах, в яких до 50% загальної кількості відпочиваючих діти, обов'язковим є наявність умов для організації дитячого відпочинку. Зокрема передбачаються ігрові майданчики для дітей, приміщення для роботи з дітьми, гральні автомати, бібліотека з читальним залом тощо. Пансіонати розраховані на широке коло відпочиваючих різного віку, статі, соціального статусу.

Переправа (піш.) – перехід туристів через перешкоду – яр, каньйон, річку, болото, льодовикову тріщину різними способами (вбрід, навісна переправа, по колоді, по паралельних вірьовках, по жердинах та купинах).

Похід – пересування організованої групи туристів певним маршрутом з визначеною метою і в установленому порядку.

Похід вихідного дня – похід одноденний або такий, що передбачає організацію одного-двох нічлігів, який, зазвичай, здійснюваний у вихідні дні. У переважній більшості

випадків П.В.Д. організовуються з метою оздоровлення та активного відпочинку учасників. Крім того, вони можуть переслідувати навчальні та тренувальні цілі.

Радіальний вихід – невелика ділянка туристського маршруту, що проходиться з поверненням до початкової точки – базового табору. Радіальний маршрут передбачає одно-кількаденні походи від базового табору, далекі екскурсії для огляду цікавих у пізнавальному значенні об'єктів, розвідувальні виходи з відхиленням від основного маршруту.

Рюкзак (від нім. rucksack – заплічна сумка) – спеціалізований заплічний мішок для тривалого перенесення на спині різних вантажів – спорядження, продуктів харчування, особистих речей тощо. Забезпечений двома косими (йдуть від області шиї в боки) лямками, що надягаються на плечі, а також, стабілізуючими й розвантажувальними ремнями, і додатковими елементами для навісного закріплення предметів екіпіровки туриста. Синонім – наплічник.

Самодіяльний туризм – різновид туризму, який виділяється за такою систематизаційною ознакою як ступінь організованості (організований та неорганізований); форма неорганізованого туризму, де туристські послуги та потреби забезпечуються на основі самодіяльності туристів. При цьому, туристи самі обирають маршрути, спосіб пересування, забезпечують собі харчування, нічліг і місце відпочинку. Спортивний С.Т. можна вважати одним з вітчизняних гуманітарних досягнень ХХ ст. Масовий характер, високоетичні (пізнавальні, оздоровчі, виховні) ролі в суспільстві відносять цю діяльність до безумовних досягнень епохи Радянського Союзу. Спортивний туризм в СРСР, будучи в основному самодіяльним, відрізнявся масовістю саме через його самоорганізований характер.

Спелестологічний туризм (спелеол.) – подорожі та екскурсії підземними структурами штучного походження, які мають певний туристський інтерес. Такі як катакомби (наприклад, Одеські, Керченські), шахти (наприклад, Солотвинські соляні шахти в Закарпатті), міські підземні комунікації тощо.

Трансфер – перевезення туриста, і його багажу з вокзалу (залізничного, морського, авіаційного) до готелю або назад в пунктах його зупинки за маршрутом. Трансфер індивідуальних туристів виконується легковою машиною або мікроавтобусом, а трансфер групових туристів – автобусами.

Тур – поїздка за певним маршрутом, в певний строк, з певним комплексом послуг (перевезення, розміщення, харчування тощо). Розрізняється індивідуальна та групова подорож.

Туризм – діяльність осіб, які здійснюють поїздки та перебувають у місцях, що знаходяться за межами їхнього звичайного середовища на термін від 24 годин до одного року, з будь-якою метою, але без здійснення діяльності, що оплачується з джерел, які знаходяться у місці відвідання.

Туризм в'їзний – подорожі в межах України осіб, які не проживають постійно в Україні.

Туризм виїзний – подорожі осіб, які постійно проживають в Україні, в іншу країну.

Турист – особа, яка здійснює подорож Україною або іншими країнами з незабороненою законом країни перебування метою на термін від 24 годин до одного року без здійснення будь-якої оплачуваної діяльності та із зобов'язанням залишити країну або місце перебування в зазначений термін.

Туристична діяльність – туроператорська й турагентська діяльність, а також інша діяльність з організації подорожей.

Туристична послуга – економічне благо, спожите туристом і виражене в результаті виконання відповідним виконавцем договору відшкодованих послуг із перевезення, розміщення, харчування, екскурсійного та іншого обслуговування туриста.

7.3. Рекомендована література

7.3.1. Законодавча та нормативна

1. Закон України «Про туризм». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Закон України «Про страхування». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
3. Кодекс цивільного захисту. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
4. Інструкція щодо організації та проведення туристських спортивних походів з учнівською та студентською молоддю. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1340-14#n20>
5. Перелік основних нормативно-законодавчих актів і документів з охорони праці. Режим доступу: http://slavrada.gov.ua/uploads/File/Trud/perelik_aktiv050219.pdf

7.3.2. Базова

1. Богатов А.О. Організація спортивно-оздоровчого туризму : навчальний посібник. Одеса : ПНПУ ім. К.Д. Ушинського, 2013. 114 с.
2. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм : навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2009. 304 с. Режим доступу: https://tourlib.net/books_ukr/grabovsky.htm
3. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції) : методичний посібник / В. О. Кирилюк та ін. К. : НВП «Інтерсервіс», 2014. 84 с.
4. Спортивне орієнтування. Поняття про спортивне орієнтування. Основи топографії. Початковий рівень : навчально-методичний посібник / Укл. Т. М. Жиленко. Запоріжжя : КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР, 2012. 88 с.
5. Тимошенко Л.О., Лабарткава К.В. Спортивний туризм : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 ч. Львів: ЛДУФК, 2012. Ч. 1. 150 с.
6. Тимошенко Л.О., Лабарткава К.В. Спортивний туризм : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 ч. Львів : ЛДУФК, 2014. Ч. 2. 176 с.
7. Філіпов З.І. Спортивний туризм. Організація і методика спортивно-туристичної роботи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізкультурного профілю. Дрогобич : Коло, 2010. 344 с. Режим доступу: https://tourlib.net/books_ukr/filipov.htm.
8. Іванюта Т.М., Заїчковський А.О. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. К., 2009. 256 с. Режим доступу: <http://subject.com.ua/pdf/61.pdf>
9. Козинець В.М. Безпека життєдіяльності у сфері туризму. К., 2006. 576 с.

7.3.3. Допоміжна

1. Мягченко О.П. Безпека життєдіяльності людини та суспільства : навч. пос. К., 2010. 384 с.
2. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. К., 2011. 526 с. Режим доступу: <http://www.zerkalov.org/files/bgd-k2011.pdf>.
3. Палієнко С.В., Танська Л.В., Коротєєва А.В. Вплив інформаційних технологій на організацію туристичної діяльності: сучасні тенденції та перспективи // Актуальні проблеми економіки. 2025. № 2 (284). С. 6-15.
4. Палієнко С.В. Звіт про туристський спортивний похід як джерело з історії туризму в Україні (на прикладі онлайн бібліотеки Київського турклубу «Глобус») // Часопис української історії. К., 2024. Вип. 50. С. 146–154.

5. Ольшанська О.В., Палієнко С.В., Коротєєва А.В. Інформаційні технології в бізнес-плануванні туристичних компаній: інновації та ефективність у використанні рекреаційних ресурсів // Актуальні проблеми економіки. 2024. № 12 (282). С. 192-201.
6. Палієнко С.В. Вітчизняні дослідження з історії туризму: джерелознавчий аспект, 2025.
7. Танська Л.В., Палієнко С.В. Інформаційні технології в туризмознавстві: нові можливості та виклики // Актуальні проблеми економіки. 2025. № 1 (283). С. 98-107.

7.4. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Онлайн-бібліотека турклубу «Глобус» <https://www.tkg.org.ua/library>
2. Федерація альпінізму та скелелазіння України <https://www.umcf.org.ua/>
3. Федерація спортивного орієнтування України <https://orienteering.org.ua/>
4. Федерація спортивного туризму України <https://www.fstu.com.ua/>

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	Кафедральна дошка для проектору	Ноутбук, проектор
Практичне заняття	Кафедральна дошка для проектору	Ноутбук, проектор